

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJA

SPRENDIMAS

2023 m. gegužės 16 d. Nr. 21RE- (AG-248/03-2023)

Vilnius

Lietuvos administracinių ginčų komisija (toliau – Komisija), susidedanti iš Komisijos narių Žydrūno Plytniko (posėdžio pirmininkas), Remigijaus Kalašnyko (pranešėjas), Ingos Lipnickienės ir Mindaugo Siaurio,

Komisijos posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjo X. X. patikslintą skundą dėl Nacionalinės žemės tarnybos prie Aplinkos ministerijos 2023-03-15 rašto Nr. 48SD-3310-(14.48.104.) panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė:

Pareiškėjas X. X. (toliau – pareiškėjas) patikslintu skundu Komisijos prašo panaikinti prašau panaikinti Nacionalinės žemės tarnybos prie Aplinkos ministerijos (toliau – Tarnyba) Vilniaus rajono 2023-03-15 raštu Nr. 48SD-3310-(14.48.104.) priimtą sprendimą netenkinti pareiškėjo 2023-03-08 prašymo, nes raštas nepagrįstas jokiais teisės aktų nuostatomis, kas prieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijai, nes pareiškėjo prašymo pateikimo dieną, t. y. 2023-03-08 ir šiai dienai Lietuvos Respublikos žemės įstatymo nuostatos nepasikeitė, Tarnybos direktoriaus 2012-03-16 įsakymu Nr. 1P-(1.3.)-112 „Dėl Valstybinės žemės suteikimo laikinai naudotis žemės ūkio veiklai vykdyti tvarkos aprašo patvirtinimo“ patvirtintos Valstybinės žemės suteikimo laikinai naudotis žemės ūkio veiklai vykdyti tvarkos aprašo (toliau – Aprašas) nuostatos taip pat nepasikeitė, todėl neaišku vadovaujantis kokiais teisės aktų nuostatomis netenkinamas prašymas arba informuoti raštu, kad Lietuvoje galima nesivadovauti galiojančiais įstatymais, ministro įsakymais ir pan., o privalu vadovautis ministro pavedimais „zadanjomis“ ir visa tai yra „zakono“.

Paaiškinio, kad vadovaujantis teismų praktika, viešojo subjekto atsakymai privalo būti išsamūs ir aiškūs, pagrįsti teisės aktų nuostatomis, todėl prašo įpareigoti viešojo administravimo subjektą pašalinti padarytą pažeidimą ir įpareigoti išnagrinėti pareiškėjo 2023-03-08 prašymą Nr. 48FP-1660 vadovaujantis galiojančiomis teisės aktų nuostatomis (b. l. 1, 11).

Atsakovė Tarnyba atsiliepiu į skundą prašo pareiškėjo skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Paaiškinio, kad Aprašas reglamentuoja neperduotos naudotis ir neišnuomos valstybinės žemės plotų, nesuformuotų atskirais žemės sklypais, esančių kaimo gyvenamosiose vietovėse, išskyrus miestelius, kurie yra pažymėti laisvos valstybinės žemės fondo žemės planuose ir yra tinkami žemės ūkio veiklai vykdyti (toliau – valstybinės žemės plotas), suteikimą laikinai naudotis. Pareiškėjas 2023-03-09 Tarnybos Vilniaus rajono skyriui pateikė 2023-03-08 prašymą, kuriuo prašė leisti laikinai naudotis valstybinės žemės sklypu, esančiu (*duomenys neskelbtini*), kuris laisvos žemės fondo žemės plane nurodytas Nr. (*duomenys neskelbtini*) (0,41 ha ploto). Lietuvos Respublikos aplinkos ministras, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos 2017-07-20 antikorupcinio vertinimo išvada Nr. 4-01-5380 „Dėl Valstybinės žemės suteikimo laikinai naudotis

žemės ūkio veiklai vykdyti tvarkos aprašo“ ir atsižvelgdamas į Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos Centralizuoto vidaus audito skyriaus rekomendacijų, pateiktų Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos veiklos vidaus audito 2022-02-28 ataskaitoje Nr. 10-AT-47(7.25.), 2 ir 19 punktų nuostatas, Tarnybos direktoriui, 2023-03-09 pavedimu Nr. D18-2 „Dėl Valstybinės žemės suteikimo laikinai naudotis žemės ūkio veiklai vykdyti“ (toliau – Pavedimas) pavedė nepriimti naujų įsakymų dėl leidimo laikinai naudotis valstybine žeme žemės ūkio veiklai vykdyti; sustabdyti (nevykdyti) visus iki 2023-03-09 gautų prašymų leisti laikinai naudotis valstybine žeme žemės ūkio veiklai vykdyti tenkinimu susijusius veiksmus; netenkinti prašymų leisti ir (ar) pratęsti leidimus laikinai naudotis valstybine žeme žemės ūkio veiklai. Šio pavedimo 2 punkte nurodyta užtikrinti šio Pavedimo vykdymą Tarnybos teritoriniuose padaliniuose. Tarnybos darbo reglamento, patvirtinto Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos 2011-05-03 įsakymu Nr. 1P-(1.3.)-86 (redakcija, galiojanti nuo 2022-05-22), 13.2 papunktyje nustatyta, kad Tarnybos direktorius užtikrina aplinkos ministro pavedimų vykdymą. Tarnybos Vilniaus rajono skyrius, išnagrinėjęs pareiškėjo 2023-03-09 prašymą, 2023-03-15 raštu Nr. 48SD-3310-(14.48.104.) atsisakė jį tenkinti ir informavo pareiškėją apie Pavedimą bei pasiūlė teikti prašymą valstybinės žemės sklypą išnuomoti. Atsižvelgiant į tai, kad Pavedimu pavesta nepriimti naujų įsakymų dėl leidimo laikinai naudotis valstybine žeme žemės ūkio veiklai vykdyti bei sustabdyti (nevykdyti) visus iki 2023-03-09 gautų prašymų leisti laikinai naudotis valstybine žeme žemės ūkio veiklai vykdyti tenkinimu susijusius veiksmus, Tarnybos Vilniaus rajono skyrius skundžiamu raštu pagrįstai atsisakė tenkinti pareiškėjo prašymą ir pasiūlė teikti prašymą valstybinės žemės sklypą išnuomoti (b. l. 18-20).

Byla nutrauktina

Byloje nagrinėjamas ginčas dėl Tarnybos Vilniaus rajono skyriaus 2023-03-15 rašto Nr. 48SD-3310-(14.48.104.) pagrįstumo.

Bylos duomenimis nustatyta, kad pareiškėjas 2023-03-09 pateikė Tarnybos Vilniaus rajono skyriui 2023-03-08 prašymą dėl leidimo naudotis valstybine žeme žemės ūkio veiklai vykdyti ir prašė leisti laikinai naudotis valstybinės žemės sklypu, esančiu (*duomenys neskelbtini*), kuris laisvos žemės fondo žemės plane nurodytas numeriu (*duomenys neskelbtini*) (0,41 ha ploto) (b. l. 24).

Tarnybos Vilniaus rajono skyrius 2023-03-15 raštu Nr. 48SD-3310-(14.48.104.) pareiškėjui nurodė, kad Lietuvos Respublikos Aplinkos ministro 2023-03-09 pavedimu Nr. 1GAM-28 „Dėl valstybinės žemės suteikimo laikinai naudotis žemės ūkio veiklai vykdyti“ (toliau - pavedimas) Tarnybai pavesta nuo 2023-03-09 nevykdyti visų gautų prašymų leisti laikinai naudotis valstybine žeme žemės ūkio veiklai vykdyti (taip pat pateiktų iki 2023-03-09) nagrinėjimo ir nuo 2023-03-09 nepriimti įsakymų leisti laikinai naudotis valstybine žeme žemės ūkio veiklai vykdyti. Remdamiesi pavedimu, informavo, kad pareiškėjo prašymas netenkinamas ir nesuteikiama pareiškėjui leidimo laikinai naudotis valstybine žeme žemės ūkio veiklai vykdyti. Papildomai nurodė, kad siekdami naudotis valstybinės žemės plotu, gali teikti prašymą valstybinės žemės sklypą išnuomoti. Prašymą dėl valstybinės žemės nuomos galite pateikti asmeniškai atvykus į Tarnybos Vilniaus rajono skyrių ar paštu (adresu: Kalvarijų g. 147, Vilnius) arba elektroniniu paštu, pasirašytą kvalifikuotu elektroniniu parašu (.adoc,.pdf formatu), arba pateikti pasirašyto prašymo skaitmeninę kopiją (.pdf formatu), kai teikiama el. p. vilniaus.rajonas@nzt.lt, taip pat prisijungus prie elektroninių valdžios vartų (www.epaslaugos.lt), kai pasirenkama paslauga „asmens skundo ar prašymo priėmimas bei nagrinėjimas“. Prašymo forma yra paskelbta Tarnybos interneto svetainėje (b. l. 31).

Lietuvos Respublikos žemės reformos įstatymo (toliau – Įstatymas) 18 straipsnio 2 dalyje nurodyta, kad skundus dėl žemės reformos metu suformuotų žemės sklypų tinkamumo, žemės privatizavimui, nuomai ir perdavimui neatlygintinai naudotis parengtų dokumentų ir įstatymų, kitų teisės aktų reikalavimų neatitikties iki sprendimo dėl valstybinės žemės įsigijimo, nuomos ar perdavimo neatlygintinai naudotis priėmimo Tarnybos teritoriniai padaliniai.

Įstatymo 18 straipsnio 3 dalyje nustatyta, jog Tarnybos teritorinių padalinių vadovų sprendimai ir veiksmai ar neveikimas, išskyrus sprendimus atkurti nuosavybės teises, suteikti žemės sklypą nuosavybėn neatlygintinai, parduoti, išnuomoti ar perduoti naudotis neatlygintinai žemės sklypą, skundžiami Tarnybos vadovui išankstinio ginčų nagrinėjimo ne teismo tvarka. Pagal minėto Įstatymo 18 straipsnio 4 dalį, Tarnybos vadovo priimtas sprendimas gali būti skundžiamas Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka. Įstatymo 18 straipsnio 6 dalyje nustatyta, kad skundas Tarnybos vadovui paduodamas per 20 darbo dienų nuo skundžiamo Tarnybos teritorinio padalinio vadovo sprendimo įteikimo suinteresuotam asmeniui, atliktų veiksmų ar atsisakymo juos atlikti (neveikimo) dienos. Jeigu suinteresuotas asmuo praleidžia nustatytą skundo padavimo terminą dėl priežasčių, kurias Tarnybos vadovas pripažįsta svarbiomis, šis terminas Tarnybos vadovo sprendimu gali būti atnaujintas. Su pareiškimu dėl skundo padavimo termino atnaujinimo turi būti pateikiamas ir skundas, kurio padavimo terminas praleistas.

Pagal Išankstinio ginčų nagrinėjimo Nacionalinėje žemės tarnyboje prie Aplinkos ministerijos ne teismo tvarka taisyklių, patvirtintų Tarnybos direktoriaus 2010-09-07 įsakymu Nr. 1P-90 (toliau – Taisyklės) 1 punktą, Taisyklės reglamentuoja fizinių ir juridinių asmenų skundų dėl Tarnybos teritorinių skyrių sprendimų ir veiksmų (neveikimų), išskyrus sprendimus atkurti nuosavybės teises, suteikti žemės sklypą nuosavybėn neatlygintinai, parduoti, išnuomoti ar perduoti naudotis neatlygintinai žemės sklypą, pateikimo ir nagrinėjimo Tarnyboje tvarką. Teritorinių padalinių sprendimai dėl valstybinės žemės įsigijimo, nuomos ar perdavimo neatlygintinai naudotis skundžiami tiesiogiai teismui.

Pagal Taisyklių 9 punktą, skundas Tarnybos direktoriui paduodamas per 20 darbo dienų nuo skundžiamo teritorinio padalinio sprendimo priėmimo, atliktų veiksmų ar atsisakymo juos atlikti (neveikimo) dienos.

Bylos duomenimis nustatyta, jog pareiškėjas kreipėsi į Tarnybos Vilniaus rajono skyrių su prašymu leisti naudotis *valstybine žeme* žemės ūkio veiklai vykdyti ir prašė leisti laikinai naudotis *valstybinės žemės* sklypu, esančiu (*duomenys neskelbtini*), kuris laisvos žemės fondo žemės plane nurodytas numeriu (*duomenys neskelbtini*) (0,41 ha ploto). Įvertinus pareiškėjo prašymo turinį matyti, jog tokiam prašymui taikomos Įstatymo bei Taisyklių nuostatos, kurios reglamentuoja valstybinės žemės įsigijimo, nuomos ar perdavimo neatlygintinai naudotis priėmimo tvarką. Tokie ginčai nagrinėjami išankstinio ginčų nagrinėjimo tvarka Tarnybos direktoriaus. Pažymėtina, jog tokia apskundimo tvarka buvo nurodyta ir pareiškėjo ginčijamo Tarnybos Vilniaus rajono skyriaus 2023-03-15 rašte. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, byla pagal pareiškėjo reikalavimą panaikinti Tarnybos Vilniaus rajono skyriaus 2023-03-15 raštą Nr. 48SD-3310-(14.48.104) nutrauktina kaip nepriskirtina Komisijos kompetencijai (Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 2 dalies 1 punktą).

Atsižvelgdama į tai kas išdėstyta aukščiau bei vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminių administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 2 dalies 1 punktu ir 22 straipsnio 1 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

Bylą pagal pareiškėjo X. X. patikslintą skundą dėl Nacionalinės žemės tarnybos prie Aplinkos ministerijos 2023-03-15 rašto Nr. 48SD-3310-(14.48.104.) panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus nutraukti kaip nepriskirtiną Komisijos kompetencijai.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo bylos šalys turi teisę apskusti Vilniaus apygardos administraciniam teismui Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkas

Žydrūnas Plytnikas

Komisijos nariai

Remigijus Kalašnykas

Inga Lipnickienė

Mindaugas Siaurys